

ELŐSZÓ.

Hármas czélnak óhajtok e könyvecskével szolgálni — a vasárnapi iskolának, a vallásos összejöveteleknek és a családnak.

Tudtommal eddig két magyar vasárnapi iskolai énekeskönyvünk volt, az újpesti vasárnapi iskola számára készült kis füzet és a «Gyermeklant». Mindakettő annak idején jó szolgálatot tett; de a bennök foglalt énekek csekély száma s egyéb fogyatkozásaik kívánatossá tettek egy bővebb gyűjteményt. Bár néhány oly éneket is tartalmaz ezen könyvecske, mely inkább csak felnőtteknek való, a vasárnapi iskolák vezetői sok oly énekszámot fognak találni, mely a gyermeki értelemnek és érületnek felel meg. Vajha ezek minél több helyen, minél több ifjú lelket indítának arra, hogy «Isten dicséretét végezzék» (Máté ev. 21, 16).

Vallásos összejöveteleinknél, a mennyiben ott nemcsak szorosán vett egyházi, hanem más énekeket is akartunk használni, a nevezett két gyűjteményre és ezeknél is kisebbekre voltunk utalva. A tapasztalat mutatja, hogy a zsoltároknál és lícséreteknél élénkebb menetű énekek csak vonzóbbá teszik

llásos összejöveteleinket; e tekintetben, bármily messze álljon a tökéletességtől, elég bő választékot fog e gyűjtemény nyújtani, hogy vallásos estélyeink változatos és élvezetes voltához hozzájáruljon. Az énekek letévésénél tekintettel voltam arra, hogy a hol vegyes énekkar áll rendelkezésre, ez is anyagot találjon előadásaira.

Legyen szabad reménylenem, hogy nemcsak a vasárnapi iskolában és vallásos összejöveteleinken, hanem a családi körben is helyet talál e könyvecske. A magyar nép szeret énekelni; akárhányszor van alkalmunk látni, hogy éneklő kedvében felkap még silány nótákat is, silány szöveggel.

A falusi nép még éneki a zsoltárokat és dicséreteket; de mi a műveltebb osztály zenei tápláléka? Bizony sok esetben oly dal is, mely méreg gyanánt bat. Keresztyén családjainkban kell, hogy énekeljünk; gyermekeink, serdülő ifjaink és leányaink hadd érezzék az ének igazán nemesítő hatását. Ritka család, hol a rokonságból kis énekkart, legalább két férfi-, két női hangot ne lehetne összehozni; mily tiszta élvezetet szerezhetnének ezek egymásnak és hozzátartozóiknak négyszólamú énekek begyakorlásával. Mily magható dolog, ha reggeli vagy esti ájtatosságnál, vagy barátságos összejöveteleknél felzendül az Úr dicsérete egy-egy keresztyén énekkel.

E gyűjtemény semmiképen nem akarja az egyházi énekes-könyveket bárhonnan kiszorítani; sőt az azokból átvett énekekkel inkább figyelmeztetni óhajtok azon kincsekre, melyek amazokban rejlének, s melyek oly sokaknál már feledésbe merültek. A hozzáértők észre fogják venni, hogy az egyházi énekek dallamait (egynéhánynak kivételével) eredeti (rhythmus) alakban vettem fel. Örömemre szolgál, hogy néhány régi magyar énekkel, különösen Tinódi Sebestyén néhány szép dallamával gazdagíthattam e gyűjteményt.

A verssorok elé tett dinamikai jelek (*f*, *p* stb.) útmutatásul szolgálhatnak arra, hogy az éneklést miképen tethetjük változatosabbá; legtöbb esetben a megjelölt előadási mód lesz a helyes. a mi nem zárja ki azt, hogy bizonyos esetekben, a hangulathoz alkalmazva, másképen is lehet az éneket előadni.

A jelek magyarázata:

<i>ff</i> = igen halkan	<i>m</i> = mérsékelt erővel	<i>ff</i> = igen erősen		
<i>f</i> = halkan			<i>mf</i> = kissé erősen	<i>c</i> = erősebben
<i>mf</i> = kissé halkan			<i>f</i> = erősen	<i>d</i> = halkábban

Kellemes kötelességemnek tartom, hogy e helyen hálás köszönetet mondjak mindazoknak kik erkölcsi támogatásukkal, jó tanácsaikkal, eredeti énekek vagy fordítások átengedésével segítségemre voltak, többek között:

Dr. Moody András, Webster J. T., Kecskeméti Ferencz (az «Uj Simeon énekei»-ből vett s egyéb énekek), Szalay József.

Sántha Károly (az «Órangyal»-ból átengedett s egyéb énekek), Dr. Kecskeméthy István, Perényi József, Gergely Antal, Kováts Lajos, vallástanár (46., 97. és 196. sz.), Perry E. C. (10. sz.), Proprietors of Hymns Ancient and Modern, London (4., 77., 107., 173., 177. sz.), Sampson Low, Marston & Co., London (105. sz.), Hopkins E. J. (161. sz.), Káldy Gyula (73. sz. a «Krucz-dalok»-ból) Waters Károly, London, uraknak és Dr. Misley Sándorné, Müller Matild, Kunst Irén, Hankey K. (57. sz.) úrhölgyeknek stb. nemkülönben a «vallásos iratokat terjesztő társaság»-nak.

A mennyiben tudtomon kívül és akaratom ellenére valakinek szerzői jogát megsértettem volna, ezennel szives elnézést kérek.

És most induljatok útnak, ti énekek. Szóljon a Hozsanna kicsinyeknél és nagyoknál a mi Királyunk és Megváltónk dicséretére. Legyetek ti is szerény szolgálói országát terjesztésében, hogy mielőbb jöjjön az idő, a mikor új énekkel zengjük az örök Halleluját.

Budapesten, 1901. márczius havában.

Victor János.

ELŐSZÓ

a harmadik kiadáshoz.

Isten iránti hálára indít az a tapasztalat, hogy a «Hozsanna»-t eddigi útján az Úr áldása kísérte s hogy az Ő országának építésére alkalmas eszközök között szolgálatot teljesíthetett.

Sokszor kifejezett kívánságnak felelek meg, midőn ezennel az énekeskönyv javított és bővített kiadását bocsátom

közre. A mi a «Hozsanna» gyakorlati célját illeti, erre nézve csak az első kiadás előszavában elmondottakra utalok.

Többeknek ohajtására a 35. és 112. számú énekeket a Bach S. J.-féle letevésen kívül egyszerűbb és könnyebb letevésben is közlöm 202a, illetve 202b alatt.

Köszönetet mondok e helyen Nyáry Pál lelkész úrnak (a «Hallelujá»-ból átengedett énekekért), Kovács Sándor theol. tanár úrnak (a «Kis Énekeskönyv»-ből szívesen átengedett számokért, Dr. Szabó Aladár lelkész úrnak, Vargha Gyuláné úrnőnek, Forgács Gyula lelkész úrnak, Bonner Carey lelkész úrnak (London) s mindazoknak, kik bármikép e szerény munkámnál támogattak. Hálára köteleztek a következők is, kik részben újabb dallamokat, részben szövegeket voltak szívesek átengedni: The Sunday School Union, London (3., 12. sz.), The Proprietors of Hymns Ancient and Modern, London (241., 271. sz.), Morgan és Scott urak, London (a «Sacred Songs and Solos»-ból 216., 218., 238., 239., 242., 254., 255., 258., 261., 262., 267., 270. sz., a «Christian Choir»-ból 224., 237. sz., az «Alexander's Revival Hymns»-ból 246., 269. sz.), a «Frohe Botschaft» tulajdonosainak, a blankenburgi «Allianzhaus»-nak (272. sz.) és Midlane Albert úrnak, London (260. sz.).

Az Úr pedig adja áldását ahhoz, hogy e könyv ~~amint~~ is hirdethesse végtelen szeretetét és kegyelmét

Budapesten, 1908. május havában.

Victor Janos.